

СЕКЦІЯ 1. Місце соціальної педагогіки та соціальної роботи в сучасному освітньому просторі.

Юрій Гладчук,

здобувач другого рівня вищої освіти

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Державний заклад «Луганський національний університет

імені Тараса Шевченка»

Науковий керівник: Інна Сьомкіна,

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри соціальної педагогіки

Державний заклад «Луганський національний університет

імені Тараса Шевченка» (м. Полтава)

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДІ

Постановка проблеми. Правова культура молоді є важливим аспектом розвитку сучасного суспільства. Молодь є активним суб'єктом правового життя і формування в них відповідальної правової свідомості та поваги до прав людини має велике значення для забезпечення стабільного розвитку суспільства в цілому. Заклади вищої освіти мають важливу роль у формуванні правової культури молоді, оскільки вони є осередками професійної підготовки майбутніх спеціалістів.

Криза права сучасної правової свідомості, як важелі правової культури, зумовлена загальною кризою суспільних відносин в Україні, з якої має вийти українське суспільство. Вимога знати, поважати і виконувати закони має бути однією з першочергових завдань у вихованні молодого покоління. Правове виховання має стати важливим регулятором поведінки, важливим каналом засвоєння колективного досвіду суспільства [1].

Проблеми формування правової культури досліджували: М. Алексєєв, І. Арістова, В. Бабкін, В. Головченко, О. Довгань, В. Костюк, В. Оксамитний, М. Орзих, В. Пилипчук, М. Подберезький, Л. Рабинович, О. Скакун, А. Скуратівський, С. Сливка, Н. Ткачова, В. Фурашев, І. Цвік, М. Щербань та ін.

Виклад основного матеріалу. Під *правовою культурою* розуміють різновид загальної культури, який становить систему цінностей, що досягнуті людством у галузі права і стосується правової реальності певного суспільства. Правова культура виникає не сама по собі, а як результат процесу правової соціалізації особи, послідовне набуття правових знань, залучення до правових цінностей і культурних надбань суспільства, що в результаті впливає на правомірну поведінку суб'єкта, його правову активність [1, с. 157].

Основними показниками рівня правової культури науковці виділяють:

- право, що відповідає вимогам справедливості та свободи;
- рівень правосвідомості громадян і посадових осіб, їх переконаність діяти відповідно до вимог правових приписів;
- рівень культури творення та реалізації права;
- якість роботи правоохоронних і правозастосовних органів та посадових осіб;
- якість системи законодавства, рівень законності й правопорядку [2].

Соціально-педагогічна діяльність закладу вищої освіти з формування правової культури молоді має бути комплексною, охоплювати різні аспекти правової культури, такі як знання, цінності, навички, діяльність, та сприяти розвитку критичного мислення і самостійності здобувачів освіти у правовій сфері.

Особливості соціально-педагогічної діяльності закладу вищої освіти у формуванні правової культури молоді містять розробку і реалізацію спеціальних освітніх програм, заходів та заходів, спрямованих на виховання у молоді правових цінностей та навичок.

Використання інтерактивних методів, таких як ділові ігри, рольові ігри, дискусії, сприяє більш ефективному формуванню правової культури молоді в закладах вищої освіти.

Роль педагогічного колективу в формуванні правової культури молоді надзвичайно важлива, вимагає від педагогів високого рівня правової культури, взаємодії зі здобувачами освіти на основі партнерства та довіри.

Співпраця з громадськими організаціями, правоохоронними органами та іншими відповідними інституціями може стати важливим

ресурсом в формуванні правової культури молоді в умовах закладу вищої освіти.

Однією з основних особливостей соціально-педагогічної діяльності вишу є індивідуалізація підходу до формування правової культури студентської молоді, з урахуванням різних вікових, культурних, соціальних, психологічних особливостей.

Використання інноваційних педагогічних технологій, таких як віртуальні навчальні середовища, онлайн-курси, мультимедійні ресурси, може забезпечити більш ефективний процес формування правової культури студентської молоді.

Важливо враховувати гендерний аспект в соціально-педагогічній діяльності закладу вищої освіти з формування правової культури молоді, зокрема, розвивати гендерну свідомість здобувачів та сприяти створенню рівних можливостей для всіх студентів незалежно від їхньої статі.

Розробка і впровадження комплексної системи оцінювання рівня правової культури здобувачів освіти може допомогти відстежувати ефективність соціально-педагогічної діяльності закладу вищої освіти з формування правової культури молоді та внести корективи до освітнього процесу.

Сприяння активності студентів у правозахисних організаціях, волонтерських групах й інших правових ініціативах може сприяти формуванню активної громадянської позиції, правової свідомості та відповідального громадянства.

Висновки. Таким чином, можна зробити висновки, що заклади вищої освіти відіграють важливу роль у формуванні правової культури молоді, є ключовим фактором у підготовці молодих громадян, здатних свідомо і відповідально виконувати свої правові обов'язки та розуміти свої права.

Особливості соціально-педагогічної діяльності закладу вищої освіти містять ряд важливих аспектів, таких як розробка та впровадження освітніх програм, спрямованих на формування правової культури, організація різноманітних заходів з правової освіти, співпраця зі студентським самоврядуванням, проведення наукових досліджень у цій сфері, співпраця з органами влади та громадськими організаціями тощо.

Список використаних джерел:

1. Уханова Н. С. Правова культура молоді в Україні. *Інформація і право*. № 2 (29). 2019. С. 156-166.
2. Варава І. П., Темченко Я. О., Григоренко М. О. Формування правової культури молоді як суспільно-правова проблема: теоретичний і практичний аспекти. *Молодий вчений*. № 1 (101), січень. 2022. С. 1-4.

*Анна Доценко,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 231 Соціальна робота,
освітньо-професійна програма «Соціальна робота.
Соціальна педагогіка. Практична психологія»,
Державний заклад «Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка» (м. Полтава)*

Науковий керівник: **Наталія Краснова,**
*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри соціальної педагогіки
Державний заклад «Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка» (м. Полтава)*

**СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ЯК МЕТОД
УСПІШНОЇ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ
ДО НОВОГО КОЛЕКТИВУ ОДНОЛІТКІВ
У ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

Постановка проблеми. Адаптивні можливості суб'єкта у новому для нього середовищі розглядаються багатьма науками і висвітлюють різноманітні питання: від філософських аспектів (пристосування до просторових та часових змін) до медично-біологічних (дослідження анатомо-фізіологічних змін організму в результаті змін середовища). Прийнято вважати, що адаптація особистості – це цілісний, системний, багатофакторний та багатокритеріальний процес взаємодії індивіда з різноманітними умовами середовища, яке постійно змінюється. В результаті цієї взаємодії у особистості формуються певні адаптаційні реакції як відповідь на зміни цього середовища.

Виклад основного матеріалу. Уявлення про адаптацію, її закономірності та механізми загалом досліджувались Г. Баллом, Ф. Меєрсоном, О. Налчаджяном та ін.; адаптація як форма соціальної